

Bijlage Onderbouwing en Evaluatie (CW 3.1)

Hoofdlijnenbrief effectievere Wtl (kenmerk 2020-0000087998)

Deze bijlage is onderdeel van de pilot naar het vergroten van de vindbaarheid van artikel 3.1 van de Comptabiliteitswet.¹ Volgens artikel 3.1 van de Comptabiliteitswet (CW 3.1) dienen alle voorstellen met financiële consequenties een toelichting te bevatten op de doelen, beleidsinstrumenten, doeltreffendheid, doelmatigheid en financiële consequenties. Tevens dienen voorstellen een evaluatieparagraaf te bevatten. Met de pilot wordt beoogd de vindbaarheid van de vereiste toelichtingen bij voorstellen met (kans op) significante financiële gevolgen te vergroten.

Bij SZW is de pilot van toepassing op brieven waarin grote trajecten qua financiële omvang worden toegelicht die tussen 1 juli en eind 2020 naar de Eerste en Tweede Kamer gaan, waarbij het ook kan gaan om voorstellen waar al eerder een brief over naar de Kamer is gegaan. Het is de bedoeling dat bij de Kamerbrieven deze bijlage wordt toegevoegd en bij Kamerbrieven met voorstellen voor wet- of regelgeving dat aparte kopjes worden opgenomen in de memorie of nota van toelichting die corresponderen met de onderdelen van CW 3.1. In de bijlage wordt (stapsgewijs) informatie over de onderdelen van CW 3.1 toegevoegd.²

De hieronder weergegeven toelichting is een weergave van de huidig beschikbare kennis en informatie met betrekking tot het voorstel in bijbehorende brief aan uw Kamer. De toelichting wordt mogelijk in opvolgende brieven verder ontwikkeld.

Onderdeel	Toelichting
Nagestreefde doelen	<p>De Wet tegemoetkoming loondomein wordt (nog meer) een arbeidsmarktinstrument dat werkgevers stimuleert om mensen met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt in dienst te nemen en te houden. Dit wordt bereikt door aan werkgevers een gerichte lastenverlichting te bieden in de vorm van een tegemoetkoming in de loonkosten. De tegemoetkoming in de loonkosten wordt gericht op twee doelgroepen. Een groot aantal jongeren heeft een (potentieel) kwetsbare positie op de arbeidsmarkt, met name als ze geen startkwalificatie hebben. Werkgevers spelen een essentiële rol om deze groep een kans te geven. Door de loonkosten van deze jongeren te verlagen wordt het voor werkgevers aantrekkelijker hen een kans te geven een duurzame positie op de arbeidsmarkt te verwerven.</p> <p>Ook mensen uit de doelgroep banenafpraak hebben een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt. Dit zijn mensen met een arbeidsbeperking die niet in staat zijn het wettelijk minimumloon te verdienen. Zij zullen mogelijk sneller dan andere werknemers hun baan verliezen en moeilijker weer aan het werk komen, zeker in de huidige crisis. Van belang is daarom werkgevers te stimuleren om deze groep niet alleen in dienst te nemen, maar ook in dienst te houden. Dit komt naar verwachting de duurzaamheid van de banen voor deze groep ten goede.</p>
Ingezette beleidsinstrument(en)	<p>Als eerste wordt het Lage Inkomensvoordeel (LIV) omgevormd tot een loonkostenvoordeel specifiek gericht op jongeren met een (potentieel) kwetsbare positie op de arbeidsmarkt. Ten tweede wordt voor de mensen uit de doelgroep banenafpraak de lasten voor werkgevers gericht verlaagd zodat het aantrekkelijker wordt om mensen uit deze doelgroep in dienst te nemen en te houden. Dit gebeurt door:</p> <ul style="list-style-type: none">• het bestaande loonkostenvoordeel structureel beschikbaar te maken in plaats van maximaal drie jaar.

¹ Op drie april 2020 is de [derde voortgangsrapportage van de Operatie Inzicht in Kwaliteit](#) aan de Tweede Kamer gestuurd, waarin de minister van Financiën de pilot naar het vergroten van de vindbaarheid van toelichtingen op nieuwe beleidsvoorstellen aankondigt.

² Stapsgewijs betekent dat die onderdelen van CW 3.1 worden toegelicht in de bijlage, die op dat moment bekend zijn. Als in een eerste brief nog niet bekend is wat de verwachte doeltreffendheid is, of er nog nagedacht wordt over hoe geëvalueerd gaat worden, kan dit op een later moment worden toegevoegd. De toelichting zou in principe zo compleet mogelijk moeten zijn voor behandeling in de Kamer.

	<ul style="list-style-type: none"> • de doelgroep te verbreden naar alle werknemers uit de doelgroep banenafpraak in plaats van alleen werknemers die onlangs in dienst zijn getreden.
Financiële gevolgen voor het Rijk	<p>In het voorstel worden de middelen die gemoeid zijn met het LIV gerichter ingezet binnen de Wtl. Daarmee is het voorstel budgetneutraal.</p>
Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren – als van toepassing	<p>Een werkgever kan aanspraak gaan maken op het LKV jongeren als een jongere van 18 tot 27 jaar een loon ontvangt tussen 100% en 125% van het minimum(jeugd)loon en minimaal 1.248 uren per kalenderjaar³ heeft gewerkt. Met deze parameters krijgen werkgevers een hogere tegemoetkoming in de loonkosten als ze een jongere aannemen dan met het huidige LIV. Deze parameters kunnen nog wijzigen naar aanleiding van vooronderzoek en zullen definitief worden in het wetsvoorstel (zie ook evaluatieparagraaf).</p> <p>Er zullen ook werkgevers zijn die door het afschaffen van het LIV minder financiële voordelen zullen krijgen. Het gaat om werkgevers die werknemers in dienst hebben die tussen de 100-125 procent van het WML verdienen, die ouder zijn dan 26 jaar en niet zijn opgenomen in het doelgroepregister.</p> <p>Voor mensen die werken op een beschutte werkplek en voor mensen met een Wsw-indicatie die werken binnen een Wsw-bedrijf bestaat geen recht op LKV banenafpraak. Deze groepen worden niet geheel bereikt via het LKV jongeren of de aanpassingen in het LKV banenafpraak. Onderzocht wordt via welke route compensatie van deze groepen kan plaatsvinden.</p> <p>Werkgevers kunnen het LKV banenafpraak voortaan structureel toepassen voor alle werknemers uit de doelgroep. Hierdoor stijgt niet alleen de duur van het LKV, maar wordt ook het aantal werknemers dat in aanmerking komt voor het LKV vergroot.</p>
Doeltreffendheid	<p>De Wtl stimuleert via een gerichte lastenverlichting werkgevers om mensen met een (potentieel) kwetsbare positie op de arbeidsmarkt in dienst te nemen en te houden.</p> <p>De LIV-gelden worden daarvoor gerichter ingezet op specifieke doelgroepen. Hoe gerichter een instrument hoe effectiever dit instrument is. Binnen de huidige WTL is alleen het LIV niet gericht op een specifieke groep.</p> <p>Daarom wordt voorgesteld om (I) het (J)LIV om te vormen tot een LKV gericht op jongeren met een (potentieel) kwetsbare positie op de arbeidsmarkt en (II) door het LKV banenafpraak structureel te maken. De bestaande parameters van het JeugdLIV en LIV worden gecombineerd, bestaande uit het leeftijdscriterium (van 18 tot 27 jaar), de urennorm (getrapt naar 1.248 uur) en de uurloongrenzen (100% WML tot 125% WML) om de groep (potentieel) kwetsbare jongeren te bereiken. Voordat het LKV Jongeren in werking treedt en na vijf jaar wordt onderzocht of dit het geval is (zie evaluatieparagraaf). De omvang van de verwachte effecten zal bij de regeling, o.b.v. het vooronderzoek, nader worden gespecificeerd.</p>

³ Voor jongeren onder de 21 wordt gewerkt met een getrapt uren criterium zodat ze kunnen toegroeien naar gemiddeld 24 uur per week.

Doelmatigheid	<p>De Wtl was onderdeel van een in 2015 tot stand gekomen breder pakket van maatregelen om via lastenverlichting de arbeidsparticipatie van lagere en middeninkomens maximaal te stimuleren⁴.</p> <p>De LIV-gelden worden nu gericht ingezet op een kwetsbare groep jongeren door voor hen een gerichte lastenverlichting te bieden in de vorm van een tegemoetkoming in de loonkosten. Daarmee wordt naar verwachting de effectiviteit en doelmatigheid vergroot⁵. De kaders van het huidige Wtl-instrumentarium zijn hierbij het uitgangspunt.</p>
Evaluatieparagraaf (of en hoe)	<p>Voordat het LKV Jongeren in werking treedt wordt onderzoek gedaan om vast te stellen of met de gekozen parameters de beoogde doelgroep van (potentieel) kwetsbare jongeren wordt bereikt. Indien dat niet het geval is, wordt gekeken hoe de parameters aangepast kunnen worden om de gerichtheid te vergroten. Indien een aanpassing van de parameters niet leidt tot de gewenste mate van gerichtheid, wordt onderzocht hoe die op andere manieren vergroot kan worden.</p> <p>Ook wordt het bereik van de doelgroep en de duurzaamheid van banen voor (potentieel) kwetsbare jongeren tussentijds gemonitord.</p> <p>Daarnaast zal het LKV Jongeren vijf jaar na invoering geëvalueerd worden.</p>

⁴ Kamerstukken II 2014/15, 32 140, nr. 14.

⁵ Kamerstukken II 2019/20, 32 043, nr. 505.